

آئونه شرايطى : هر يک ايچون
سنه لکى (۲۷۵) آلتى آيلنى
(۱۵۰) ممالک اجنييه ايچون
سنه لکى ۳۲۵ غروشد.

نسخه سى ۵ غروشد .
ايکى نسخه برآراده
(۱۰) غروشد
سنه لکى ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالي جاده سنده
رشيد افندى خائنده

اخطارات
آبونه بدلى پشنددر .

مسلكه موافق آثار مع المنويه
قبول اولتور . درج ايدله ين
يازيل اعاده اولتور .

الشيخ الشافعي

سر ۱۳۳۰

آدره س تبديلنده آريجه
۵ غروش كوندرمليدر .

مكتوبلرک امضالرى واضح
واوقوناقل اولسى و آبونه
مره نومروستى محتوى
بولومسى لازميدر .

ممالک اجنييه ايچون آبونه
اولانلرک آدرسلرينک
فرانسه جه يازلسى رجا اولتور .

باره كوندرلدیکی زمان نهيه
دائر اولدينى بيلديرلى
رجا اولتور

اتبعون اهدكم سيل الرشاد

صاحب و مدير
اشرف اديب

باش محرر
محمد عاكف

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

جلد ۲۶

۶ ايلول ۱۳۳۹

عدد ۵۵۸ - ۵۵۷ ۲۴ محرم ۱۳۴۲

آغليقان كليساسنه جواب

شرعيرذالت مبدىسى طرفنده آغليقانه كليساسنه كوندريلمك اوزره تدقيقات و تاليفات اسلاميه هبئت علميى رئيس عاليى شيخ عبدالعزيز
ماديسه افندى مضمرة تاليف بويردقلى هوايدر :

ديه اسلامك فضائلى

اهل تدقيق ونظرة كلنجه : اوظاهر مخالفى عقل صحيحه مطابق
صورنده تاويل ايدرلر . مع مافيه سلف عادتى وجهله مسئلهك حقيقتى
الله تفويض ايتكده كنديلرى ايچون ممكندر . آنجق بو صوت
خلاف واقعدر . زيرا قريحه لرى صاعلام ، تحصيل لرى يوكسك انسانلر
بيليركه هر مسئله ده حق بردر ، اصلا تعدد ايتز ؛ بوئون تبليغساننده
شريعتك بر غايه سى واردركه اويد حقددر . بناء عليه بشرك فطرتنه
ملايم احكام ايله كان اسلام كنديلرى عقل سليمك تدقيق ونظر
صحيح ايله واصل اوله جنى حقايقى آمله مكلف طوتدقدن صوكره
طبيعيدركه بونلرده عادت و فطرتك مقتضائى اوله قى تاويلدن باشقه
برحر كنده بولونمازلر .

شريعتده آره صيره بوييه ظاهرى عقله مخالف شيلر بولومسهنه كلنجه
معلومدركه عليه الصلاة والسلام افنديز تبليغى مراد بويردقلى
حقايقى اوتوز اوچ سنه مدته انسانلر عقل متفاوتسهنه كوره تلقين
ايتدى طوردى . اونى محترم ياشلرى ، ادراكارى ، عرفانلرى
مساوي دكلسه بيله برى برندن از فرقى بولونان شا كردلر آره سنده
استاد موقعى اشغال ايتش دكلدى اوسيدن بوتون قارشوسنده كيلرک
افكارينه معلملرجه مراجعنى معتمد اولان معين اسلوبلرله ؛ قطعى

عليه الصلوة والسلام افنديزك نص قرآنى بر اقوت سياست شرعية
دينلن اصول ايله حكم ايتدىكى بر جوق حادثه لر اولمشدر . [۱] كنديلرندن
صوكره ابوبكر ، عمر و ديكر خليفه لرده عيى اثرى تعقيب ايتدى .
بو موضوعى تماميله تفصيل ايچون سوزى اوزاتقى ايجاب ايدركه
رساله مزك اوکا تحملى يوق . اونك ايچون اسلامك بوتون دنياه
شامل ومخلد بر دين اولمىنى تأمين ايدن اساسلرى بيان ايله اكتفا
ايدجكز :

۱ - عقده ونظر صحبه اعتماد راهبدر . بناء عليه شرعك اصول
واحكامنده ظاهرى حكم عقله مخالف برشى كورولدكى زمان عقلك
حكمه اتباع واجب اولور . شيمدى كله لم ظاهرى عقله مخالف اولان
شيئه قارشى اتخاذ ايديله جك وضعيته : جاهللى ايچون ، صوكره صنعت ،
تجارت و سائر ايله اشتغالندن طولايى تدقيق ، نظر ، تاويل كى
ايشلره دالميه حياتلرى مساعد اولميان كيمسه لر ايچون ، برده عوام
طبقه سى ايچون اقتضا ايدن حركت بيله مدكلرى مسئله ده تفويضى التزامدر .
[۱] اعلام الموقعين . جزؤ ۳ . كتاب الامامة والسياسة وديكر اثرلر .

افاده لره خطاب ایدمزدی . اوت ، بوناصل ممکن اولوردی که او مرشد عظم اختیاری ، کنجی ، جوجنی ، ارککی ، قادبی ، متبوعی ، تابعی ، عالمی ، جاهلی ، شاعری ، کاهنی ، خاخانی ، بابایی ، جفتجینی ، تاجری ، ایشجینی ، جوانی ، حاصلی بوتون انسانلری ارشاد ایله مشغول ایدی . عقل قبول ایدرمی که بوتون بوطوائف بشره طوغرو بولی کومتمک ایچون کلش بر پیغمبرک طرز بیانی ، اسلوب اداسی هپسینه قارشی بر اولسون ، دیکشمسون ؟

ذاتاً انسانلره عقللری ایرجک درجهده سوز سوبلریخی علیه - الصلاة والسلام اقدیمز احسانه امر بیورورلردی . آیات جلیله نك محکم ، متشابه نامیله ایکی نوعی اولدینی قرآن کریمده مصرخدر . آیات محکومات که افاده ابتدکی معنایه دلاقی صریح و قطعی اولوب شریعتدن مراد اولان مصلحته مطابقه ؛ تعیر قرآینی وجهله بونلر ام الکتابدر اولدینی کی ایمان ضروریدر . متشابهانه کلنجه بونلری تعمیق و ظاهری مقتضای عقله مخالف اولوبده تأویله احتیاج کوسترلری تأویل خصوصنده علمیده رسوخی اولانلر ایچون کوجلک یوقدر .

ایکنجی اساسه کلنجه سیاست شرعیده درکه ارکانی شونلردر :

ا - بالذات مسلمانلر آرمنده ، کذلک ین مسلمانلر مال هرجه برلر نمازقلری غیر مسلمانلر آرمنده عدالت .

ب - عرفک مصالح عامهده اولره اولره قبول ایشکلرینی قبول رضیر اولره اولره قبول ایشکلرینی ابطال .

ج - تعزیر عقوبات قسیمیده که دبه بونلرک تقریبی مبادت

حکومت ایدرمیه بیراقبور .

بویانک شمولی غایت واسعیدر . زیرا شارعک مکروه ، یاخود حرام قیلدینی سالد قطعی بر عقوبت ، یاخود مالی رجزا تعیین ایتدیکی هر شیشه قارشی ایجاب ایدن زواج و عقوباتک تقدیری حکومته قالیور .

ایشته مسلمانلر بوسایحی جهق متعدد نسللردن بری اجمال ایدم ایدم نهایت صوک عصرده اقوام غریبه نی تقلیده باشلادیلر . مثلاً اسلام عقله ، یاخود وجوده ، یاخود ماله ضرر ورن موادی قه للاق ، یاخود عقیق نتایجی تولید ایدمک سفاقتلرده بولونمق کی شیلرک هپسندن هپی ایله برابر بویانده کی عقوبات زاجرمک حق تقدیری افراد مسلمین ایچندن آیریله حق اهل شورانک رأینه بیراقشدر .

اسلام مشروع رسب اولقسزین زوجینی اضرار و تطلیقندن هپی ایش و طلاقده اصل اولان شینک خطر و منع اولدینی بیلدرمشدر . [۱]

اسلام چوجوقلره قادیلره ایشجیلرکی عاجزلره شدت کوسترمه نی [۱] (فان اطمعکم فلا تبغوا علیهن سیلاً - سورۃ نساء) = اگر سزه اطاعت ایدرلره آرتیق کندیلرینه اذا ایچون وسیله آزمایکیز ... یعنی آریلاری ایسته بیکیز .

جز ۲ صفحه ۶۸۳

وحیواناته اداوجفاده بولونمای هپی ایدیور ؛ عملی طاقتلری فوقده ایشله مکلف طوتانلری ، یاخود آجرت و برنلری ، یاخود شرائط صحیبه حائر اولمایان محللرده چالیشدیرانلری ، صوکره حیواناتی رفق ایله چالیشدیرمایانلری ، حاصلی معاملات ، اخلاقه ، اجتماعاته طاند اولمق اوزره کتاب وسنتک محافقی طولدوردینی حالد مستوجب اولدینی عقوبته دائر بر نص وارد اولمایان بوتون مناهی بی ارتکاب ایدنلری تأدیپ ایدمک جزالرک تعیین صلاحیتی حکومات اسلامیه ویریور .

سیاست شرعیته نك دایاندینی رکنلردن بری ده « شوری » درکه بوتون بشرک مدار سعادت اولان بوساس ، شریعتک الکتبن ارکاننددر .

جناب حق رسول معظمه (وشاورهم فی الامر - سورة عمران = اونلره ایشده مشاوره ایت) امرنده بولوندینی کی مؤمنلری (وامرهم شوری بینهم - سورة شوری . = ایشلری ایسه آرمنده شوری

ایله کورولور .) آیت جلیله سیله تحسین بویوریریور .

بناء علیه دین اسلامده شوری ، سیاستک ارکان اساسیه سنددر . خلفای راشدین بو رکن مهمه برده خلقت وقایع و حادثاته اطلاعی علاوه ایدرلر ، همه خطبه لرنده و همه نمازلردن صوکره شتون

بحاریته نك مهملیزه دائر ایضاحات و بررلردی . ولایتلرده کی والیر طرفندن ده عینی یول تعقیب ایدیلر واهالینک هیچ بر فردی بو کی موقعلرده حاضر بولونمقدن منع ایدیلردی . قاپیلرینه برده نی کروب برده داری دیکن ملوک امویه دن جوغی بو صورتله خلقه کوروغمدیکی

حالد قاضیلردن ، مقتیلردن ، مجتهدلردن چکینر وقرآنک احکام و تعالیمه مخالفه اتهام اولونمقدن قورقاردی .

عاسیلرک ایلک بش خلیفه سی دورنده کی حکمده آرز جوق استشاری ایدی . چونکه حکمده منفرد اولمالریله برابر سرایده کی رجال ایله وزرا و امرادن مرکب اولمق اوزره بر جماعت شوری تشکیل ایدرلردی .

واقعا بو جماعت بیلدیگمز طرز رسیده متشکل دکلدی . لکن ینه بر شیدی . مأمون کلنجه تحت حکمنده بولنان بوتون ملتک مملکتلری جامع بر مجلس مشورت وجوده کتیردی . آل بویهک ، سامانیلرک ، سلجوقیلرک ، ابوبیلرک مملکتلرندهده حاکمک یانی باشنده نوعا ملتی

تمیل ایدن بر مجلس بولونوردی که مقصد مصلحت عامهده حکامی ارشاد ایتمکدی .

بونکله برابر معلومدرکه شاید بو حکام احکام قرآنه رعایت ایدمیدی ، یاخود ملت ایچندن کندیلرینی او احکامه ارجاع ایدمیلرک کیمه لر جیقایدی البته شورانک حکمی بونلرک استبدادی یوزندن عصرلرجه

عاطل قالماس و شزلری دنیاک هر طرفده کی مسلمانلری ییزار ایدوب طورمازدی .

اهل شوری طرفندن برایش حقنه ویریلن قراره اتباع ایدلمسی

خیوان یوک آئندہ اولدی . صاحبی دعواچی اولنجه ، عمر ، بری حکم تعین ایت ، دیدی . اوده عراقلی شریحک ویرمچی حکم راضی اولدیغی سولدی . شرح عمره ، حیوانی صاب صاعلام الدینک ایچون صاب صاعلام تسلیمنی ضامنسک دیدی . تخلیفه حکمی بویله قبول ایتدکن باشقه شریحک جدیت وعدالتی بکانهک قاضی تعین ایلدی . ۱۰

و — حکم ویریلیر ، فتوا اصداغ ایملیر کی زمانه مظان قیدلری کوزمیلیر ۲] چونکه شرعک اساسی حکمتدر ، خالقک مبدأ ومصاده عائد منافعدر . شریعت سراپا عدل ، سراپا مرحمت ، سراپا فائده ، سراپا حکمتدر . اونک ایچون هانکی مسئلهک عدالت ساحه سندن حقیقه رق جورده ، رحمت حدودنی آشورق اذایه ، صلاح دائره سنی کچمک فساد ، حکمت وادیسندن اوزاقلاشورق عتبه انقلاب ایدر . . . تاویل ایل اداخل اولوغنی ایسته نیلسه بیله شریعت داخل اوله ماز . زیرا شریعت اللهم عبادی آرمسند عدالتی ، مخلوقانی اوزرنده رحمتی ، بر بوزنده ظل رافقی ، حاصلی کربای الهمسنی کویستدر بر مؤسسه حکمتدر .

منال اوله رق صاتین آلتان شیلرده کورولن ردالیعی موجب نقیصه لری سولیه بیلیر . اوت ، شاید عادت دکیشسه ده بر نقیصه آرتیق عیب صایلماز اولسه میبعک اوندن طولانی ردی لازم کلز .

ابن القیم دییور که ۱] : «فتوالر دائماً بوصورتله ویرملک ایجاب ایدر . عرفده بریکلک بولدیغک کی نظر اعتباره آل ؛ عرفدن برشینک ساقط اولدیغنی کورویجی بیر ق . کتابلرده نقل اولتان مسائل اوزرنده عمرک اولدقجه میخلانوب قالما . باشقه اقلیمدن بر آدم کلیرده سندن فتوا ایسترسه آرتیق اونی سنک مملکتکک عرفه کتیرمه به جالیشمه ، کندی مملکتکک عرفنی صوروب اوکرنده فتواسنی اوکا کوره ویر . . . دیرلرکه منقولات اوزرنده ابدیاً صابلاوب قالمق ضالدر ؛ علمای مسلمینک ، سلفک مقاصدنی بیلمه مکدر . . . عرفلرینک ، عادتلرینک ، زمانلرینک ، مکانلرینک ، حاللرینک اختلافله برابر انسانلره صرف کتابلرده کی منقولات ایله فتوی ویرن کیمسه هم ضال ، هم مضل اولور . اونک بوصورتله ایشلیدیکی حیایت اقلیملری ، عادتلری ، مزاجلری ، زمانلری مختلف خسته لری طبایه عائد کتابلردن برینه باقورق عینی صورتله مداواتده بولونان طبیبک حیایتدن داها بویوکدر . . . بوجاهل طبیب ایله جاهل مفتی خالقک ابدایده ، ادیاتیده خراب ایتمش اولور . ایشته شریعتک شو اساسنه مراعات ایلدرکه مسلمانلرک ظهورندن بری بشرک مختلف زمان و مکانلرده کی شئون صلاح ویرمک خصوصنده یک بیوک نتیجه لر ایلد ایلدی . بوسایده شرع مبین چین ایله هند اقلیملری ، بحر محیط غربی ایله پیرنه طاعلری آرمسند ظهوره کن

۱] اعلام الموقعین جزؤ ۱ صفیحه ۹۸ . ۲] اعلام الموقعین جزؤ ۳ صفیحه ۲۷

۱] اعلام الموقعین جزؤ ۳ صفیحه ۷۷

ومخالفت اولونامسی وجونی علیه الصلاة والسلام افندیز ابو بکر ایله عمره . سز برشیده اتفاق ایدرسه کز بن سزه مخالفت ایتم ، دیدکاری کون امتلرینه تعلیم بویورمش اولدیلر . ۱۰

زماننده بر حادثه وقوعه کلیر وقرآن ایله ستند اوکا دائر برانص بولونمایه حق اولورسه عمر بن الخطاب اصحاب کرامی طوبیلاوب کندیلر ایله استشاره ده بولونوردی . شاید رأیلر بر نقطه ده برلشیرسه اونکله حکم ایدردی .

امام علیدن شویله روایت اولونیور : ۲] « دندم که : یارسول الله بر طاقم مسئله لر حادث اولور ، حقنده نه بر آیت نازل اولمش ، نه ده سنت نبویه کز سبق ایتمش . . . نه یاغالی ؟ بویوردیلرکه : مسلمانلرک عالملرینی طوبیلاوب مسئله یی آرم کزده استشاره ایدیکز واو ایشده رأی واحد ایله حکم ایتیکز . »

قاضی شرح شویله سولنیور : « عمر بن الخطاب بکا دیدی که : خاطریکه رسول الله حکملردن بری کلیرسه اونکله حکم ایت . شاید اونک بوتون حکملری خاطریکه کلیرسه طریق صواب اوزرنده یورون اماملرک حکملردن هانکیسی خاطریکه کلیرسه اونکله حکم ایت . شاید بو اماملرک حکملری ده خاطریکه کلیرسه رأیکله اجتهاد وارباب علم وصلاح ایله استشاره ایت . »

ه — سیاست شرعیه نک ارکاندن بری ده قضایی ماکلک فرقنده بولونمیرمقصر . بناء علیه ، ایسترسه خلیفه اولسون . هیچ بر حاکم بر مذهب مخصوص ایله عملی قاضی به شرط قبله ماز ، قیلدیغنی تقدیرده او شرط باطل اولور وقاضی ایچون اویله بر شرطی التزام جائز اولماز ، کذلک هیچ بر حاکمک آئنده قاضینک ویرمچی حکمی عفو ، یاخود ، هانکی وسیله ایله اولورسه اولسون ، امور قضایه مداخله حق یوقدر . صوکره ، ایسترسه مدعی علیه بالذات امیر المؤمنین اولسون ، قاضی کندیسنه عرض اولتان بوتون حادثلر حقنده حکمی ویرر . هم بوسلاحیت زمانزده حقوق مدنییه دینیان مالی حقوقه منحصر اولمایوب جنایاتده شاملدر . چونکه کزک خلیفه نک ، کزک سائر حکامک بوتون احکام شرعیه حضورنده آجاد ناعدن هیچ بر فرقی ، هیچ بر امتیازی یوقدر .

خلفای راشدین که سینهلری ایمان ایله طولو ، روحلری هردورلو شایه دن پاک ایدی ، هیچ بری طرفدن کیمسه به قارشى جنائی بر تجاوز وقوعی کورولمادی . بو خصوصده کندیلرینه استساد ایلدیلر بیله حکم اوافق تفک ایکی اوج وقعندن باشقه سنی بیلمیورز . بونکله برابر او حادثه لرده ده عدالتک ، انصافک اک یوکسک برزؤ مثالی کویستردیلر . شعبی دییور که : « خلیفه عمر کرا ایله بر آدمک بارکیرینی آلمشدی .

۱] منهاج السنة جزء ۲ صفیحه ۱۶۰ . ۲] اعلام الموقعین جزؤ ۱ صفیحه ۷۴

وقایع و حادثاتك هېسې استنباط ایدہ جك قادر كنیشك كوستریوردی .
و اونك بو ساحه می آنجاق اجتہاد قایلرینك بر قسم علما طرفندن
ارباب علم و تدقیق یوزینه طوغرو صیم صبی بر صورتده قایاندینی
کوندن بری دارالدی . آرتیق پورایه اتباع ایدنلر بیلمکسزین صاحب
شریعتك تعالیمه قارشى کلهرك واسلامك ارکان سیاستدن اك معظم
برکنفی بیقهرق مجتهد سوزلرینك قدیمی اوزرنده میخلانوب قالدیلر .
برطافلری ده شو سؤالی صورتیورد: مادامك حق وعدل مسئله می
مصاحبت عامه به باغلی بولونیور و زمان ایله مکان ایله دکیشیور ؟ نادن
انسانلر آرمه سنده بو ایکی اساس تأمین ایدہ جك احکامی دینك اصول
و قواعدی اوزرینه استناد ایتدیرملی ؟

شاید بو آدملر انھانك مقطور اولدینی طبیعتلری ، غریزلری
نظر دقتہ آلمش اولسه لردی بویله بر سواله قالدیشمارلر و دین اسلامك
بوتون معاملات و تصرفات بشری احاطه به بودرجه لردہ حریص اولماسی
تقدیر ایدر لردی . دین اسلامك صاحبی کندی مخلوقك فطرتندہ کی
غریزلری ، تمایللری بیلمیوردی . بناء علیه عین صواب و محض اصابت
اولوب کندیلرندن استغنا امکانی بولونمایان بوتون احکامی حکمت
ازلیه می آنجاق اوله رق تشریع بویوردی .

شمعدی ، یوسری آکلایه بیلمك ، شرع صاییلان احکام ایله
استنباطی ایچون اصول دیندن برینه استناد ایدیله یین احکام موضوعی
مقایسه به متوقفدر . احکام شرعیہ دینیلرک برنجی قسمه داخل اولانلر
ایستقرآنك ، یاخود حدیثك نصیلہ ثابت اولسون ، ایستقر بو ایکی
اصلدن اجتہاد طریقله استنباط ایدلمش بولونسون ، کورورزک
مسلمانلرجه کمال حرمت و اطاعتله قبول ایدیلور ، باشلر اوستندہ
طوتولیور . کرک اللهدن قورقدلری ، کرک رضای سبحانی
ایسته دکلری ایچون او دستورلر مخالفتده بولونمایورلر . صوکره ،
یاکنز ایشلایکینی دکل ، سینہ سنده کیزله دیکینی ده اللهك بیلدیکنه
یقینی اولان بر مؤمن غضب الھیدن بوتون قوتیلہ چکینیر ، محارمدن ،
مناهیدن کوچی بندیکی قادار اوزاق طورور . شاید کونك برنده آیاهی
قانه حق اولورسه در حال توبه ایله جناب حقہ طوغرو قوشا .

ایشته بونك ایچوندرک لارنده کی احکامك الله طرفندن تشریع
ایدلایکنه ، یاخود رسول اللهك تبلیغ ایتدیکی اساسلر اورریت قورولایکنه
یقینی اولان مسلمانلر خلقك سلامته اك رعایتکار ، عهوده اك زیاده
باعلی ، حرامدن اك اوزاق انسانلردر .

لکن کندیلری ایچون الھی بر دین اصلا استنادی اولمان بر
طاقم احکام موضوعه تدوین ایدلمش امتلره کلنجه بو کیلیری ممنوعانه
انھما کدن آیقویه حق بر قوت آنجاق حاکم و محاکم قورقوسی اوله ییلر .
شاید حکومتك یا اھمالندن ، یا غفلتندن ، یاخود ادارده کی عجزندن

طولانی جزاسیز قاله جقلری بیلسلر جرائمك ارتکابندن ، محرماتك
ایاجه سندن برآن بیله خالی قالمازلر . آرتیق اللارندن عبدا للهك نه مالی
قور تولور ، نه حیاتی ، نه عواموسی .
دینه تمسکلی مختلف درجه لردہ بولونان و صرف قوانین موضوعه
ایله ، یاخود بالکنز احکام دینیه ایله اداره اولونان جماعت و قبیله لر
آرمه سنده کی جرائمك سیرینی تدقیق ایدنلرجه بو حقیقت معلومدر . اوت ،
سنوسی زاویه لری طرفندن شریعت اسلامیه دائره سنده ادارم ایدیلن آفریقا
عربلریله ناپولیونك ورنلی مجالس تشریعه سنك وضع ایتدیکی قانونلر
تابع طویلان ، صریلر مقایسه ایدیلرک اولورسته آرمه ده او قادار
مدهش فرقلر کورولورک روحك احوالندن ، اجتماعی انقلابانك
استنباطندن خبردار اولانلر ایچون آرتیق بو حقیقت اوزرنده مناقشه
امکانی قالماز .

عمر بن الخطاب ایله عمر بن عبدالعزیز کی اکا برامتك زم نلرند کی
آسایشه ، عدالتہ ، حضوره ، اطمینانه عاید اولق اوزره تاریخ بزرگه
وقعه لر خبر وریور !

ایستقره غریک وحشی دیدکی جماعتلر اوزرنده اولسون ، دینك
فیض تأثیر کی کورمك دیله ینلر سنوسی طریقله امثالہ انابه ایتمش
مریدلری تدقیق ایتلی ، صوکره بونلری آلوب مدنیك اك متکامل ،
علومی اك مترقی ، تشریعی قدرتی اك یوکسك ، ادارہ می اك منتظم
برملتله مقایسه ده بولونمالی . ایشته اوزمان آرمه شایان حیرت فرقلر
کورولور . وایشته او زمان اسلامك تبلیغاننده کی سره نفوذ ایله
آکلاشیلرک نه دن طولانی حکم آنجاق اللهك ، اولیور ؟ نادن
بشرک حیات قایم و ثانیه سنده مسعود اوله یلمسی ایچون اللهك کوندردیکی
شرع ، امر ایتدیکی دینه صصار یلقدن باشقه چاره اولیور ؟ نادن
جناب حق اسلامی بو درجه لردہ توسیع ، اساسلری بو قادار تسهیل
بویورمشده اقلیملری ، عرفلری مختلف بونجه اقوام بشر آرمه سنده
نه معاملات عاید اولمش ، اولان ، یاخود اولاجق نه قادار وقوعات
و حادث متصور ایسه هېسې احاطه ایدیلور ؟

رؤیت هرول مسرری

— ۲ —

عجبا متقدمیندن بر جوق ذوات ، الیه فقها حسابی ترویج ایتمش ایکن
متأخرینك همان جمله می نادن بوندن اعراض ایتدیله ؟ و مثالیته متقدمین
طرفندن شایان قبول کوریلان مواقیت صلاک بالحساب تعینته ایچون
براعراض ایدن ظهور ایتدی ؟ ایتدکدن بشقه مواقیت صلاوة و سمعت
قبلی تعین ایدہ جك قدر علم هیئتك بیلتمسته لزوم دینی کوردیله ؟
ایشته شایان تدقیق اولان مسئله بو جهتدر .